

СМОКОВНИЦЯ І ПЕЧЕРА РОЗБІЙНИКІВ - ТРИПТИХ (Мс 11,12 - 25; 12,38 - 13,2)

о. Альберто Маджі ОСМ

Витяг з "ПРИМІТКИ Реканаті" - січень 1998

Для розуміння Євангелія важливо знати певні літературні стилі, за допомогою яких вони були написані, інакше деякі епізоди можуть бути незрозумілі, або і навіть спотвореними. Для опрацювання тексту євангелисти використовували шаблони і структури, з урахуванням дуже конкретних правил мистецтва письма, які є загальноприйняті в їхній культурі.

Одна з таких оповідних структур, яка часто використовувалася в Євангеліях є те, що називається "триптих". У мистецтві під триптихом розуміється картина, яка містить центральну панель і дві бічні: ті, що намальовані з боків набувають сенс тільки по відношенню до того, що є зображено в центрі.

Смоковниця і печера розбійників

Ми почали з розповіді про смоковницю винновату в тому, що не принесла свої плоди в порі, яка не була порою плодів (Мк 11,12-14.20-22) і закінчуємо тією ж розповіддю. Стих про "прокляття" смоківниці, побудований за схемою триптиха, є частиною двох бічних картин, які набувають свій власний сенс тільки по відношенню до центральної частини, що є: вхід Ісуса в Єрусалимський храм (Мк 11,15- 19).

У першій частині триптиха (Мс 11,12 - 14), євангелист пише, що Ісус, пішов в пошуках фруктів на смоківниці ", Він не знайшов нічого, крім листя." Дерево обманює: його зовнішня пишність приховує цілковиту стерильність. Причину відсутності плодів, підкреслює євангелист виразом "ще не була пора смоков" пов'язуючи з епісодом про перші слова, які промовив Ісус в цій Євангелії:

«Сповнився час, і Царство Боже наблизилось,
покайтеся і вірте в Євангеліє» (Мк 1:15).

Так як і виноградна лоза, смоківниця була однією з рослин, які символізували Ізраїль: "Смоковниця - Ізраїлів дім." (Апок. Пт, 2; 1 Цр 5,5; Ос 9:10). Бог уклав завіт з Ізраїлем, якщо люди практикуватимуть його вчення, він буде захищати його, і євреї з їх сяючим справедливістю і святості життям повинні були показати сусіднім народам, що Бог Ізраїлю був істинним Богом (Втор 6-7). Але невірність народу показувала протилежне, що якщо Ізраїль був подібним язичницьким народам в умовах гноблення і насильства, його ситуація була важчою, оскільки несправедливість здійснювалася в ім'я правдивого Бога.

Ісус прийшов, щоб побачити результат цього союзу, бачить, що Ізраїль перетворений в борделі несправедливості і неправди, де "Навіть пророк і священник - і ті безбожні, ба й у домі моїм знайшов я їхнє ледарство" (Єр 23:11).

Не була "Пора" плодів, незважаючи на всю турботу Господа щодо свого народу, як гірко про це говорили пророки:

"Бог очікував, що він принесе виноград,
а він приніс дикі ягоди.
Він шукав справедливості, але бачив кровопролиття,
очікував правду, але чув крики пригноблених "(Іс 5,2.7).

Ось чому Ісус говорить, що Завіт втратив свою вартість, як безплідна смоковниця. В іншій картині-розповіді триптиха (Мс 11.20-21), є підтвердження того, що було оголошено Ісусом: "смоковниця засохла від коренів."

У центрі двох епізодів відносно смоковниці, євангеліст вставляє епізод Ісуса в храмі (Мк 11,15-19).

Цей епізод відомий як "вигнання торговців із храму", але Ісус не тільки виганяє продавців але і покупців також ("почав виганяти тих, хто купують і продають").

Дія Ісуса не спрямована, щоб очистити храм, але скасувати культ. Через це він протестує проти священного ринку і перешкоджає подібному поклонінню. Позбавивши його пожертв, Ісус вражає джерело життєздатності храму, як смоківниця, без життєвої сили, "висихає від коренів."

В образі безплідною смоковниці, євангеліст зображає храм, символ релігійної інституції, що з усією красою священних будівель, священних церемоній, облачення, і святих речей, приховує повну відсутність Бога.